

NÂNG QUYỀN CHO CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ TRONG QUẢN LÝ RỪNG CỘNG ĐỒNG: NHỮNG GIÁ TRỊ RỪNG TÂM LINH TRUYỀN THỐNG

Hồ Viết Hoàng

Khoa Việt Nam học, Trường Đại học Ngoại ngữ, Đại học Huế.

E-mail: viethoang.vnh@gmail.com

TÓM TẮT

Trong xã hội Cơ Tu, làng là một tổ chức xã hội cơ bản và duy nhất, ở đó không có tổ chức nào lớn hơn hay nhỏ hơn làng. Đặc tính này của xã hội được phản ánh thông qua vai trò chủ sở hữu và quyền quản lý, duy nhất của làng đối với mọi tài nguyên đất và rừng. Trong đó, rừng cộng đồng là một dạng đất công thuộc quyền sở hữu của làng, được quản lý thông qua luật tục - một công cụ hữu hiệu nhằm đảm bảo tính chất sở hữu cộng đồng đối với loại hình tài nguyên quan trọng này. Tất cả mọi thành viên của cộng đồng phải chấp hành mọi quy định/chế tài trong luật tục. Bên cạnh đó, cùng với luật tục và cao hơn luật tục, người Cơ Tu còn được “quản lý” bằng sự “thiên hóa” bởi hệ thống các Thần linh/Yang. Gắn liền với hình thức sở hữu và quản lý này là loại hình rừng tâm linh - một nguồn tài nguyên mang nhiều giá trị vật chất lẫn tinh thần.

Từ khóa: *Rừng cộng đồng; rừng tâm linh; rừng thiêng; rừng ma.*

IMPROVING THE RIGHTS OF ETHNIC COMMUNITY IN MANAGEMENT OF COMMUNITY FORESTS: THE VALUES OF TRADITIONAL SPIRITUAL FORESTS

Ho Viet Hoang

Department of Vietnamese Studies, Hue University College of Foreign Languages

E-mail: viethoang.vnh@gmail.com

ABSTRACT

In the Co tu's society, village is a fundamental and unique social institution,, there is no organization larger or smaller than village. This characteristic of society is reflected through the role of the owner and the management of the village for all land and forest resources. In particular, community forest, a kind of public land, is owned by the village and is managed by customary law - a useful tool for ensuring the community ownership for this important resources. All members of community must obey the rules/sanctions of customary law. Along with the customary law and a higher customary law, the Co tu can aslo is “managed” by the “sacred goods” of the divine system (Yang). Relating to the ownership and management is a kind of spiritual forest resources, which includes many spiritual and material values.

Keywords: *Community forest, ghost forest, sacred forests, spiritual forests.*